

POSTANOWIENIE

Dnia 19 grudnia 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jacek Grela

w sprawie z powództwa D. M. i J. K.
przeciwko Spółdzielni Mieszkaniowej "O." w Ł.
o ustalenie nieważności ewentualnie uchylenie uchwały,
na posiedzeniu niejawnym
w Izbie Cywilnej w dniu 19 grudnia 2019 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódek
od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 27 grudnia 2018 r., sygn. akt I ACa (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od każdej z powódek na rzecz pozwanej kwoty po 120 (sto dwadzieścia) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

W pozwie z 7 sierpnia 2014 r. powódki D. M. i J. K. wniosły o stwierdzenie nieważności uchwały nr (...) Walnego Zgromadzenia członków Spółdzielni Mieszkaniowej „O.” w Ł. w sprawie podziału spółdzielni i wydzielenia Spółdzielni Mieszkaniowej P., ewentualnie o uchylenie tej uchwały.

Wyrokiem z 3 stycznia 2018 r. Sąd Okręgowy oddalił powództwo.

Wyrokiem z 27 grudnia 2019 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powódek.

W skardze kasacyjnej powódki jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazały na przesłanki przedsądu przewidziane w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Zdaniem skarżących, w sprawie występują istotne zagadnienia prawne sprowadzające się do odpowiedzi na pytania: 1. Czy sąd orzekający w sprawie uprawniony jest do ustalenia w wyroku nieistnienia uchwały organu spółdzielni, gdy wyniki głosowania nad nią nie zawierają informacji o ilości osób obecnych na sali podczas przeprowadzania głosowania?; 2. Czy sąd orzekający w sprawie uprawniony jest do ustalenia w wyroku nieistnienia uchwały organu spółdzielni, gdy strona powodowa nie formułowała takiego żądania, wnosząc o stwierdzenie nieważności uchwały?; 3. Jakiemu rodzajowi powództwa odpowiada sytuacja, w której nie można jednoznacznie stwierdzić, czy uchwała organu spółdzielni została podjęta wymaganą większością głosów? Czy właściwym roszczeniem będzie wówczas żądanie stwierdzenia nieważności uchwały, czy ustalenie jej nieistnienia?; 4. Czy art. 5 k.c. znajduje zastosowanie w postępowaniu o ustalenie nieważności lub o uchylenie uchwały organu spółdzielni? W jakim zakresie? Czy sąd może oddalić powództwo o ustalenie nieważności lub o uchylenie uchwały organu spółdzielni z powołaniem się na klauzule generalne określone w art. 5 k.c.?; 5. Czy zawarty w art. 108 § 2 pkt 3 pr. spół. wymóg, by uchwała o podziale spółdzielni zawierała zatwierdzenie sprawozdania finansowego spółdzielni i Planu podziału składników majątkowych oraz praw i zobowiązań, obejmuje również konieczność zatwierdzenia wszystkich załączników do tych dokumentów?; 6. Czy brak zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie załącznika lub załączników do planu podziału albo sprawozdania finansowego może prowadzić do stwierdzenia, że uchwała nie została podjęta lub też wpływać na ocenę jej ważności?; 7. Czy raport i opinia biegłego rewidenta z badania sprawozdania finansowego spółdzielni mieszkaniowej, może zostać sporządzona przez biegłego rewidenta niewykonywającego zawodu?; 8. Czy niepotwierdzenie przez stronę procesu oświadczeń zawartych w piśmie procesowym sporządzonym przez jej pełnomocnika procesowego wypełnia dyspozycję art. 94 k.p.c. i powinno być traktowane jak wypowiedzenie pełnomocnictwa, czy też wskazuje na nienależyte umocowanie pełnomocnika procesowego?; 9. Czy w przypadku uznania,

że pełnomocnik procesowy strony pozwanej został nienależycie umocowany, Sąd powinien wezwać stronę pozwaną do zatwierdzenia czynności pełnomocnika zgodnie z art. 97 § 2 k.p.c.?; 10. Czy brak wezwania przez sąd zgodnie z dyspozycją wynikającą z art. 97 § 1 i 2 k.p.c. strony pozwanej do zatwierdzenia czynności jej pełnomocnika, wcześniej umocowanego do sprawy pełnomocnictwem ogólnym, wskazuje, że należy zastosować w tej sprawie art. 97 § 2 k.p.c. i pominąć czynności pełnomocnika pozwanej?; 11. Czy uznanie, że pełnomocnik procesowy był w opisywanej sytuacji nienależycie umocowany wywołuje jeszcze inne skutki prawne, niż wynikające ze wskazanych wyżej art. 94 k.p.c. oraz z art. 97 § 2 k.p.c.?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W judykaturze już wielokrotnie wypowiedziano się na temat charakterystyki skargi kasacyjnej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2018 r., II CSK 71/18, niepubl.). Wskazano tam m.in., że skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej.

Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony - co należy podkreślić - wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1 - 4 k.p.c., nie zaś merytorycznej oceny skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie objęte podstawami kasacyjnymi, doniosłe z punktu widzenia rozstrzygnięcia sprawy i nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego wyjaśnienie może się przyczynić do rozwoju prawa. Powołanie się przez skarżącego na takie zagadnienie wymaga jego sformułowania oraz uzasadnienia występowania w sprawie (por. niepublikowane postanowienia Sądu Najwyższego: z 28 listopada

2003 r., II CK 324/03, z 7 czerwca 2005 r., V CSK 3/05, z 13 lipca 2007 r., III CSK 180/07, z 22 listopada 2007 r., I CSK 326/07, z 26 września 2005 r., II PK 98/05, z 10 maja 2019 r., I CSK 627/18).

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżące nie wykazały powyższych okoliczności.

Duża część zagadnień została zbudowana w oparciu o fakty niewystępujące w sprawie, co nie jest dopuszczalne. Wskazane zagadnienia prawne w rzeczywistości stanowią pytania o prawidłowość zastosowania przez Sąd drugiej instancji przepisów prawa, na tle wskazanych okoliczności faktycznych, nie w pełni zgodnych z ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.). W związku z tym, przedstawione pytania stanowią w istocie polemikę z ustaleniami faktycznymi i oceną prawną Sądu drugiej instancji oraz próbę zaangażowania Sądu Najwyższego do kolejnej weryfikacji instancyjnej prawidłowości dokonania przez Sąd drugiej instancji ustaleń faktycznych i oceny prawnej w sprawie, co nie jest celem postępowania kasacyjnego i nie może skutecznie uzasadniać wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Biorąc to pod uwagę, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia do rozpoznania skargi kasacyjnej, nie znajdując też okoliczności, które obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu w ramach przedsądu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 w związku z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.

jw